

CONVENȚIE din 29 mai 1993

asupra protecției copiilor și cooperării în materia adopției internaționale*)

EMITENT • ACT INTERNAȚIONAL

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 298 din 21 octombrie 1994

Data intrării în vigoare 21-10-1994

Notă *) Traducere

Statele semnatare ale prezentei convenții, recunoscând că, pentru înflorirea armonioasă a personalității sale, copilul trebuie să crească într-un mediu familial, într-un climat de fericire, de iubire și de înțelegere, reamintind că fiecare stat ar trebui să ia, cu prioritate, măsuri corespunzătoare pentru a permite menținerea copilului în familia sa de origine, recunoscând că adopția internațională poate prezenta avantajul de a oferi o familie permanentă copilului pentru care nu poate fi găsită o familie potrivită în statul său de origine, convinge de necesitatea luării de măsuri care să garanteze că adopțiile internaționale se desfășurează în interesul superior al copilului și respectarea drepturilor sale fundamentale, precum și pentru prevenirea răpirii, vânzării sau traficului de copii, dornice să stabilească, în acest scop, dispoziții comune ținând seama de principiile recunoscute prin instrumentele internaționale, în special prin Convenția Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, din 20 noiembrie 1989, și prin Declarația Națiunilor Unite asupra principiilor sociale și juridice aplicabile protecției și bunei stări a copiilor, privite îndeosebi din punctul de vedere al practicilor în materie de adopție și de plasament familial de plan național și internațional (Rezoluția Adunării Generale nr. 41/85 din 3 decembrie 1986), au convenit asupra următoarelor dispoziții:

Capitolul 1

Câmpul de aplicare a convenției

Articolul 1

Prezenta convenție are drept obiect:

- a) să stabilească garanții pentru ca adopțiile internaționale să se desfășureze în interesul superior al copilului și în respectul drepturilor fundamentale care îi sunt recunoscute în dreptul internațional;
- b) să instaureze un sistem de cooperare între statele contractante pentru a asigura respectul acestor garanții și să prevină astfel răpirea, vânzarea sau traficul de copii;
- c) să asigure recunoașterea în statele contractante a adopțiilor realizate potrivit convenției.

Articolul 2

1. Convenția se aplică în cazul în care un copil având reședința obișnuită într-un stat contractant (statul de origine) a fost, este sau urmează a fi deplasat către un alt stat contractant (statul primitor), fie după adopția sa în statul de origine de către soți sau de către o persoană având reședința obișnuită în statul primitor, fie în vederea unei asemenea adopții în statul primitor sau în statul de origine.
2. Convenția privește numai adopțiile ce stabilesc o legătură de filiație.

Articolul 3

Convenția încetează să se aplice dacă acceptările prevăzute la art. 17 lit.c) nu au fost date înainte ca să fi atins copilul vârsta de optsprezece ani.

Capitolul 2

Condițiile adopțiilor internaționale

Articolul 4

Adopțiile vizate prin convenție nu pot avea loc decât dacă autoritățile competente ale statului de origine:

- a) au stabilit că copilul este adoptabil;
- b) au constatat, după luarea în considerare a posibilităților plasamentului copilului în statul său de origine, că o adopție internațională corespunde interesului superior al copilului;
- c) s-au asigurat că:

1. persoanele, instituțiile și autoritățile al căror consimțământ este cerut pentru adopție au primit sfaturile necesare și au fost corespunzător informate asupra consecințelor consimțământului lor, în special asupra menținerii sau ruperii, ca urmare a unei adopții, a legăturilor de drept între copil și familia sa de origine;
2. și-au dat în mod liber consimțământul în formele legale cerute și că acest consimțământ a fost dat sau constatat în scris;

3. consimțămintele nu au fost obținute prin contraplată sau contraprestație de orice fel și că au fost retrase; și
 4. consimțământul mamei, dacă este cerut, nu a fost dat decât după nașterea copilului; și
- d)** s-au asigurat, ținând seama de vârsta și de maturitatea copilului, că:
1. acesta s-a bucurat de sfaturi și a fost bine informat asupra consecințelor adopției și ale consimțământului sau la adopție, dacă acesta este cerut;
 2. dorințele și părerile copilului au fost luate în considerare;
 3. consimțământul copilului la adopție, când este cerut, s-a dat în mod liber, în formele legal cerute și că acest consimțământ a fost dat sau constatat în scris; și
 4. acest consimțământ nu a fost obținut prin contraplată sau contraprestație de orice fel.

Articolul 5

Adopțiile vizate prin convenție nu pot avea loc decât dacă autoritățile componente ale statului major:

- a)** au constatat că viitorii părinți adoptivi sunt corespunzători și apți să adopte;
- b)** s-au asigurat că viitorii părinți adoptivi s-au bucurat de sfaturile necesare; și
- c)** au constatat că copilul este sau va fi autorizat să intre și să locuiască permanent în acest stat.

Capitolul 3

Autorități centrale și organisme agreeate

Articolul 6

1. Fiecare stat contractant desemnează o autoritate centrală însărcinată să aducă la îndeplinire obligațiile ce-i sunt impuse prin convenție.
2. Un stat federal, un stat în care mai multe sisteme de drept se află în vigoare sau un stat având unități teritoriale autonome este liber să desemneze mai mult de o autoritate centrală și să specifice întinderea teritorială sau personală a funcțiilor lor. Statul care se folosește de această facultate desemnează autoritatea centrală căreia îi poate fi adresată orice comunicare spre a fi transmisă autorității centrale competente în cadrul acestui stat.

Articolul 7

1. Autoritățile centrale vor trebui să coopereze între ele și să promoveze o colaborare între autoritățile competente ale statelor lor pentru a asigura protecția copiilor și să realizeze celelalte obiective ale convenției.
2. Ele iau în mod direct toate măsurile corespunzătoare pentru:
 - a)** a pune la dispoziție informații asupra legislației statelor lor în materie de adopție și alte informații generale, precum statistici și formulare tip;
 - b)** a se informa reciproc asupra funcționării convenției și, în măsura posibilului, a înlătura obstacolele în aplicarea sa.

Articolul 8

Autoritățile centrale vor lua, fie direct fie cu concursul autorităților publice, toate măsurile corespunzătoare pentru a preveni câștigurile materiale necuvenite cu prilejul unei adopții și a împiedica orice practică centrală obiectivelor convenției.

Articolul 9

Autoritățile centrale vor lua, fie direct fie cu concursul autorităților publice sau al unor organisme agreeate corespunzător în statul lor, toate măsurile cuvenite, în special pentru:

- a)** a aduna, a păstra și a efectua schimb de informații referitoare la situația copilului și a viitorilor părinți adoptivi, în măsura necesară încheierii adopției;
- b)** a înlesni, a urmări și a activa procedura în vederea adopției;
- c)** a promova în statele lor dezvoltarea unor servicii de îndrumare și de urmărire în continuare a adopției;
- d)** a efectua schimburi de rapoarte generale de evaluare asupra experiențelor în materie de adopție internațională;
- e)** a răspunde, în măsura permisă prin legea statului lor, cererilor având ca obiect informații asupra unei situații speciale privind adopția, formulate de alte autorități centrale sau de autorități publice.

Articolul 10

Pot beneficia de agrement și îl pot păstra numai organismele care demonstrează aptitudinile lor de a înlesni în mod corect misiunile ce li s-ar putea încredința.

Articolul 11

Un organism agreat urmează:

- a)** să urmărească exclusiv scopuri nelucrative în condițiile și în limitele fixate de autoritățile competente ale statului de agrement;
- b)** să fie condus și girat de către persoane calificate prin integritatea lor morală, pregătire profesională sau experiența pentru a acționa în domeniul adopției internaționale; și

c) să fie sub supravegherea unor autorități competente ale acestui stat în ceea ce privește alcătuirea, funcționarea și situația sa financiară.

Articolul 12

Un organism agreat într-un stat contractant nu va putea acționa într-un alt stat contractant decât dacă autoritățile componente ale celor două state l-au autorizat.

Articolul 13

Desemnarea de către autoritățile centrale și, dacă este cazul, întinderea funcțiilor lor, precum și numele și adresa organismelor agreate se comunică de către fiecare stat contractant Biroului permanent al Conferinței de la Haga de drept internațional privat.

Capitolul 4

Condiții procedurale ale adopției internaționale

Articolul 14

Persoanele cu reședința obișnuită într-un stat contractant care doresc să adopte un copil a cărui reședință obișnuită este situată în alt stat contractant, urmează să se adreseze autorității centrale a statului în care au reședința obișnuită.

Articolul 15

1. Dacă autoritatea centrală a statului primitor consideră că reclamantii sunt calificați și apti să adopte, întocmește un raport cuprinzând informații cu privire la identitatea lor, capacitatea legală și aptitudinile lor de a adopta, situația lor personală, familială și medicală, mediul social, motivele care îi determină, aptitudinea de a-și asuma o adopție internațională, precum și cu privire la copiii pe care ar fi apti să-i ia în sarcina lor.

2. Ea transmite raportul autorității centrale a statului de origine.

Articolul 16

1. Dacă autoritatea centrală a statului de origine consideră că copilul este adoptabil:

- a)** ea întocmește un raport cuprinzând informații asupra copilului privind identitatea, adoptabilitatea, mediul sau social, evoluția personală și familială, trecutul său medical și al familiei sale, precum și cu privire la necesitățile sale speciale;
- b)** tine seama, în modul convenit, de condițiile de educație a copilului, precum și de originea sa etnică, religioasă și culturală;
- c)** se asigură că consimțămintele vizate la art. 4 au fost obținute; și
- d)** constată, în special pe baza rapoartelor privind copilul și pe viitorii părinți adoptivi, că plasarea avută în vedere este în interesul superior al copilului.

2. Ea transmite autorității centrale a statului primitor raportul său asupra copilului, dovada consimțămintelor cerute și motivarea avizului său privitor la plasare, acordând atenție să nu se dezvăluie identitatea mamei și a tatălui, dacă în statul de origine această identitate nu poate fi divulgată.

Articolul 17

Orice hotărâre de încredințare a unui copil unor viitori părinți adoptivi nu se poate lua în statul de origine decât:

- a)** dacă autoritatea centrală a acestui stat s-a asigurat de acordul viitorilor părinți adoptivi;
- b)** dacă autoritatea centrală a statului primitor a încuviințat această hotărâre, atunci când legea acestui stat sau autoritatea centrală a statului de origine o cere;
- c)** dacă autoritățile centrale ale celor două state au încuviințat ca procedura în vederea adopției să urmeze mai departe; și
- d)** dacă s-a constatat, conform art. 5, că viitorii părinți adoptivi sunt calificați și apti să adopte și că copilul este sau va fi autorizat să intre și să locuiască permanent în statul primitor.

Articolul 18

Autoritățile centrale ale celor două state vor lua toate măsurile necesare astfel încât copilul să primească încuviințarea de ieșire din statul de origine, precum și pe cea de intrare și de a locui permanent în statul primitor.

Articolul 19

1. Deplasarea copilului spre statul primitor nu poate avea loc în cazul în care au fost îndeplinite condițiile prevăzute la art. 17.

2. Autoritățile centrale ale celor două state veghează ca deplasarea să se efectueze în deplina siguranță, în condiții corespunzătoare și, dacă este cu putință, în compania părinților adoptivi sau a viitorilor părinți adoptivi.

3. Dacă aceasta deplasare nu va avea loc, rapoartele prevăzute la art. 15 și 16 se vor restitui autorităților expeditoare.

Articolul 20

Autoritățile centrale se informează reciproc asupra procedurii de adopție și a măsurilor luate pentru a fi dusă până la capăt, precum și asupra desfășurării perioadei probatorii, când aceasta este cerută.

Articolul 21

1. Când adopția urmează să aibă loc după deplasarea copilului în statul primitor și autoritatea centrală a acestui stat consideră că menținerea copilului în familia primitoare nu mai este în interesul său superior, ia măsurile utile protecției copilului, urmărind, în special:

- a) să reia copilul de la persoanele care doreau să-l adopte și să îngrijească provizoriu de el;
 - b) consultându-se cu autoritatea centrală a statului de origine, să asigure fără întârziere un nou plasament al copilului în vederea adopției sale sau, dacă nu este posibil, o încredințare alternativă de durată; o adopție nu se poate realiza decât dacă autoritatea centrală a statului de origine a fost înștiințată în modul convenit privitor la noii părinți adoptivi;
 - c) în ultima instanță, să asigure înapoierea copilului, dacă interesul său o cere.
2. Ținând seama, în special, de vârsta și de maturitatea copilului, acesta va fi consultat și, dacă este cazul, se va obține consimțământul său cu privire la măsurile ce se vor lua conform prezentului articol.

Articolul 22

1. Funcțiile conferite autorității centrale prin prezentul capitol pot fi exercitate de către autorități publice sau organisme agreeate potrivit cap. III, în măsura prevăzută în legea statului său.
2. Un stat contractant poate declara depozitarului convenției că funcțiile conferite autorității centrale prin art. 15-21 pot, de asemenea, să fie exercitate în acest stat, în măsura prevăzută de lege și sub controlul autorităților competente ale acestui stat, de către organisme sau persoane care:
- a) îndeplinesc condițiile de moralitate, de competență profesională, de experiență și de responsabilitate cerute de acest stat; și
 - b) sunt calificate prin integritatea lor morala și prin pregătirea profesională sau experiența lor să acționeze în domeniul adopției internaționale.
3. Statul contractant care face declarația prevăzută la paragraful 2 informează cu regularitate Biroul permanent al Conferinței de la Haga de drept internațional privat cu privire la numele și adresele acestor organisme și persoane.
4. Un stat contractant poate declara depozitarului convenției că adopțiile copiilor a căror reședință obișnuită este situată pe teritoriul său nu se pot realiza decât dacă funcțiile conferite autorităților centrale sunt exercitate potrivit paragrafului 1.
5. Cu toate acestea, orice declarație efectuată potrivit paragrafului 2, rapoartele prevăzute la art. 15 și 16 vor fi, în toate cazurile, întocmite sub răspunderea autorității centrale sau a altor autorități sau organisme conform paragrafului 1.

Capitolul 5

Recunoașterea și efectele adopției

Articolul 23

1. O adopție certificată conform convenției de către autoritatea competentă a statului contractant în care a avut loc este recunoscută de drept în celelalte state contractante. Certificatul va specifica când și de către cine au fost date acceptările prevăzute în art. 17 lit. c).
2. Orice stat contractant, în momentul semnării, ratificării, acceptării, aprobării sau aderării, vor notifica depozitarului convenției identitatea și funcțiile autorității sau autorităților care, în acest stat, sunt competente să elibereze certificatul. El va notifica, de asemenea, orice modificare în desemnarea acestor autorități.

Articolul 24

Recunoașterea unei adopții nu poate fi refuzată într-un stat contractant decât dacă adopția este în mod vădit contrară ordinii sale publice, ținând seama de interesul superior al copilului.

Articolul 25

Orice stat contractant poate declara depozitarului convenției că nu va fi ținut să recunoască, în virtutea acesteia, adopțiile făcute în baza unui acord încheiat în aplicarea art. 39 paragraful 2.

Articolul 26

1. Recunoașterea adopției implică recunoașterea:
- a) legăturii de filiație între copii și părinții săi adoptivi;
 - b) răspunderii părintești a părinților adoptivi față de copil;
 - c) rupei legăturii preexistente de filiație între copil și mama și tatăl său, dacă adopția produce acest efect în statul contractant unde a avut loc.
2. Dacă adopția are drept efect ruperea legăturii preexistente de filiație, copilul se bucură, în statul primitor și în oricare alt stat contractant unde adopția este recunoscută, de drepturi echivalente celor care rezulta din adopțiile care produc acest efect în fiecare dintre aceste state.

3. Paragrafele precedente nu aduc atingere aplicării oricărei dispoziții mai favorabile copilului, în vigoare în statul contractant care recunoaște adopția.

Articolul 27

1. Când adopția făcută în statul de origine nu are drept efect ruperea legăturii de filiație preexistentă, ea poate, în statul primitor care recunoaște adopția potrivit convenției, să fie schimbată într-o adopție care produce acest efect:

- a) dacă dreptul statului primitor o permite; și
 - b) dacă consimțămintele prevăzute la art. 4 lit. c) și d) au fost sau sunt date în vederea unei atare adopții.
2. Articolul 23 se aplică hotărârii de schimbare.

Capitolul 6

Dispoziții generale

Articolul 28

Convenția nu deroga de la legile statului de origine care cer ca adopția unui copil cu reședința obișnuită în acest stat trebuie să se facă în acest stat sau care interzic plasamentul copilului în statul primitor sau deplasarea lui înspre acest stat mai înainte de adopția lui.

Articolul 29

Nici un contract între viitorii părinți adoptivi și părinții copilului sau orice altă persoană căreia i-a fost încredințat nu poate avea loc atât timp cât dispozițiile art. 4 lit. a)-c) și ale art. 5 lit. a) nu au fost respectate, afară dacă adopția are loc între membrii aceleiași familii sau dacă condițiile fixate de către autoritatea competentă a statului de origine sunt îndeplinite.

Articolul 30

1. Autoritățile competente ale unui stat contractant veghează să se păstreze informațiile pe care le dețin cu privire la originea copilului, în special cele în legătura cu identitatea mamei și a tatălui său, precum și datele asupra trecutului medical al copilului și al familiei sale.
2. Ele asigură accesul copilului sau al reprezentantului său la aceste informații, cu îndrumări corespunzătoare, în măsura permisă de legea statului lor.

Articolul 31

Sub rezerva prevederilor art. 30, datele personale adunate sau transmise conform convenției, îndeosebi cele vizate de art. 15 și 16, nu pot fi folosite în alte scopuri decât acelea pentru care au fost strânse sau transmise.

Articolul 32

1. Nimeni nu poate obține un câștig material necuvenit dintr-o activitate privind o adopție internațională.
2. Se pot cere și plăti numai cheltuielile ocazionate, inclusiv onorariile rezonabile ale persoanelor care au luat parte la adopție.
3. Șefii, administratorii și salariații unor organisme care participa la o adopție nu pot primi o remunerație proporțională în raport cu serviciile aduse.

Articolul 33

Orice autoritate competentă, care constată că una dintre dispozițiile convenției a fost sau riscă în mod vădit să fie încălcată, informează de îndată autoritatea centrală a statului său. Acestei autorități centrale îi revine răspunderea de a veghea să fie luate măsurile corespunzătoare.

Articolul 34

Dacă autoritatea competentă a statului destinatar al unui document cere, se va transmite o traducere certificată conform. În afară cazului de scutire, cheltuielile de traducere sunt în sarcina viitorilor părinți adoptivi.

Articolul 35

Autoritățile competente ale statelor contractante acționează cu rapiditate în procedurile de adopție.

Articolul 36

Cât privește un stat unde în materie de adopție există două sau mai multe sisteme de drept aplicabile în unități teritoriale diferite:

- a) orice referire la reședința obișnuită în acest stat vizează reședința obișnuită într-o unitate teritorială a acestui stat;
- b) orice referire la legea acestui stat vizează legea în vigoare în unitatea teritorială respectivă;
- c) orice referire la autoritățile competente sau la autoritățile publice ale acestui stat vizează autoritățile abilitate să acționeze în unitatea teritorială în cauză;
- d) orice referire la organismele agreeate ale acestui stat vizează organismele agreeate în unitatea teritorială în cauză.

Articolul 37

Cât privește un stat în care în materie de adopție există două sau mai multe sisteme de drept aplicabile unor categorii diferite de persoane, orice referire la legea acestui stat vizează sistemul de drept desemnat prin dreptul acestuia.

Articolul 38

Un stat în care diferite unități teritoriale au reguli proprii de drept în materie de adopție nu va fi ținut să aplice convenția când un stat al cărui sistem de drept este unificat nu ar fi ținut să o aplice.

Articolul 39

1. Convenția nu deroga de la instrumentele internaționale la care statele contractante sunt părți și care cuprind dispoziții referitoare la materiile reglementate prin prezenta convenție, afară dacă o declarație contrară nu s-a făcut de statele legate prin atare instrumente.
2. Orice stat contractant va putea încheia cu unul sau mai multe alte state contractante acorduri în vederea favorizării aplicării convenției în raporturi- le lor reciproce. Aceste acorduri nu vor putea deroga decât de la dispozițiile art. 14-16 și 18-21. Statele care vor fi încheiat asemenea acorduri le vor transmite în copie depozitarului convenției.

Articolul 40

Nici o rezerva la convenție nu poate fi încuviințată.

Articolul 41

Convenția se aplică de fiecare data când o cerere vizată conform art. 14 a fost primită după intrarea în vigoare a convenției în statul de primire și statul de origine.

Articolul 42

Secretarul general al Convenției de la Haga de drept internațional privat convoacă periodic o comisie specială în vederea examinării funcționării practice a convenției.

Capitolul 7 Clauze finale

Articolul 43

1. Convenția este deschisă semnării statelor care erau membre ale Conferinței de la Haga de drept internațional privat la data celei de-a șaptesprezecea sesiuni a sa și celorlalte state care au participat la această sesiune.
2. Ea va fi ratificată, acceptată sau aprobată și instrumentele de ratificare, de acceptare sau de aprobare se vor depune pe lângă Ministerul Afacerilor Externe al Olandei, depozitar al convenției.

Articolul 44

1. Orice alt stat va putea adera la convenție după intrarea sa în vigoare în temeiul art. 46 paragraful 1.
2. Instrumentul de aderare se va depune pe lângă depozitar.
3. Aderarea nu va avea efect decât în raporturile dintre statul care aderă și statele contractante care nu vor fi ridicat obiecție împotriva sa înăuntrul a 6 luni de la primirea notificării prevăzute la art. 48 lit. b). O atare obiecție va putea fi, de asemenea, ridicată de către orice stat în momentul unei ratificări, acceptări sau aprobări a convenției, ulterioară aderării. Aceste obiecții se vor notifica depozitarului.

Articolul 45

1. Un stat care cuprinde două sau mai multe unități teritoriale, în care se aplică materiilor guvernate prin această convenție sisteme de drept diferite, va putea, în momentul semnării, ratificării, acceptării, aprobării sau aderării, să declare că prezenta convenție se va aplica tuturor unităților sale teritoriale sau numai uneia sau mai multora dintre ele, și va putea oricând să modifice această declarație, făcând o noua declarație.
2. Aceste declarații vor fi notificate depozitarului și vor indica în mod expres unitățile teritoriale cărora li se aplică convenția.
3. Dacă un stat nu face vreo declarație în temeiul prezentului articol, convenția se va aplica ansamblului teritoriului acestui stat.

Articolul 46

1. Convenția va intra în vigoare în prima zi a lunii următoare expirării unei perioade de 3 luni după depunerea celui de-al treilea instrument de ratificare, de acceptare sau de aprobare prevăzut la art. 43.
2. După aceasta, convenția va intra în vigoare:
 - a) pentru fiecare stat care ratifică, acceptă sau aprobă ulterior sau care aderă, în prima zi a lunii următoare expirării unei perioade de 3 luni după depunerea instrumentului sau de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare;
 - b) pentru unitățile teritoriale la care convenția a fost extinsă potrivit art. 45, în prima zi a lunii următoare expirării unei perioade de 3 luni după notificarea vizată la acest articol.

Articolul 47

1. Orice stat parte la convenție va putea să o denunțe printr-o notificare adresată în scris depozitarului.
2. Denunțarea va produce efect din prima zi a lunii următoare expirării unei perioade de 12 luni după data primirii notificării de către depozitar. Când o perioadă mai lungă pentru producerea efectului denunțării este specificată în notificare, denunțarea va produce efect la expirarea perioadei respective după data primirii notificării.

Articolul 48

Depozitarul va notifica statelor membre ale Conferinței de la Haga de drept internațional privat, celorlalte state care au participat la cea de-a șaptesprezecea sesiune, precum și statelor care vor fi aderat potrivit dispozițiilor art. 44:

- a) semnăturile, ratificările, acceptările și aprobările vizate la art. 43;
- b) aderările și obiecțiile la aderări, vizate la art. 44;
- c) data la care convenția va intra în vigoare potrivit art. 46;
- d) declarațiile și desemnările menționate la art. 22, 23, 25 și 45;
- e) acordurile menționate la art. 3;
- f) denunțările vizate la art. 47.

Drept pentru care, subsemnații, legal împuterniciți, au semnat prezenta convenție.

Întocmită la Haga la 29 mai 1993, în limbile franceza și engleza, ambele texte având aceeași valabilitate, într-un singur exemplar, care se va depune în arhivele Guvernului Olandei și de pe care o copie certificată conform se va înmâna, pe cale diplomatică, fiecăruia dintre statele membre ale Conferinței de la Haga de drept internațional privat la data celei de-a șaptesprezecea sesiuni, precum și fiecărui alt stat care a participat la această sesiune.
